

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MAISTO ĮSTATYMO NR. VIII-1608 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2055(2)“ DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Pastabų ir pasiūlymų įvertinimas
1.	Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2023-09-18 raštas Nr. (2.30Mr-43)6V-1189	Diferencijuotas reguliavimas gali būti nustatomas atsižvelgiant į ūkio subjektų dydį ir jų administracinius pajėgumus įvykdyti tam tikrus valstybinio reguliavimo reikalavimus. Tačiau, Konkurencijos tarybos vertinimu, įstatymo projekto rengėjai turi atlikti poveikio konkurencijai vertinimą, jeigu dėl diferencijuoto reguliavimo skirtingi konkuruojantys subjektai patiria skirtingus kaštus. Konkurencijos įstatyme ¹ yra nustatytas įpareigojimas teisės akto projekto rengėjui atlikti poveikio konkurencijai vertinimą, jeigu nustatomas reguliavimas padidina ar sumažina rinkoje veikiančių ūkio subjektų veiklos kaštus nustatydamas skirtingus reikalavimus atskiriems ūkio subjektams ar kitais būdais. Taigi, manome, kad į Projektą reikėtų įtraukti pasiūlymą įstatymo projekto rengėjams atlikti poveikio konkurencijai vertinimą.	Neatsižvelgta Lietuvos Respublikos Maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-2055(2) (toliau – Įstatymo projektas) siūlomu reguliavimu siekiama sumažinti maisto švaistymą. Vieningos gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinės sistemos (toliau – GPAIS) apskaitomais duomenimis didžiausi maisto atliekų kiekiai susidaro didelę rinkos galią turinčiose mažmeninės prekybos įmonėse (kaip jos yra apibrėžiamos Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatyme ²), o didžiosios daugumos mažmeninės prekybos įmonių maisto atliekų duomenys GPAIS nėra apskaitomi, nes, jei per kalendorinius metus susidaro mažiau nei 5 tonos maisto ir vartoti netinkamų maisto produktų atliekų, maisto atliekų ataskaitų šioms įmonėms teikti GPAIS neprivaloma ³ . Tai įrodo, kad šie subjektai neturi reikšmingo kiekio maisto atliekų, todėl siekiant siūlomo reguliavimo tikslingumo, šiuo metu atlikti poveikio konkurencijai vertinimą nėra tikslinga, tačiau pritartina, kad ne anksčiau kaip po 3 m. po siūlomų įpareigojimų – sudaryti sutartis įsigaliojimo, tikslinga būtų pakartotinai įvertinti šio reikalavimo taikymo platesniam ūkio subjektų skaičiui

¹ 4¹ straipsnio 1 dalies 8 punkte.

² 2 straipsnio 1 dalyje.

³ Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių 6.7 papunktis.

			tikslingumą.
2.	Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos 2023-09-15 raštas Nr. B6-(1.19 Mr)-2315	<p>VMVT nuomone, sutartiniai įmonių santykiai neturi būti reguliuojami Maisto įstatyme, nes jie nėra susiję su Maisto įstatymo paskirtimi, nurodyta 1 straipsnio 1 dalyje: „Šis įstatymas nustato pateikiamo į rinką maisto ir jo tvarkymo reikalavimus, valstybės institucijų ir visuomeninių vartotojų teisių gynimo organizacijų kompetenciją užtikrinant maisto saugą“. Maisto įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas įstatymo tikslas yra užtikrinti, kad rinkai būtų tiekiamas teisės aktų nustatytus saugos reikalavimus atitinkantis maistas; maistas atitiktų tarptautinius laisvam prekių judėjimui keliamus reikalavimus; būtų skatinama ekologiškų žemės ūkio produktų gamyba, sveikesnė Lietuvos gyventojų mityba, gerinama su maistu ir mityba susijusi žmonių sveikata. Nutarimo projektu siūlomos</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Maisto įstatymas nustato pateikiamo į rinką maisto ir jo tvarkymo reikalavimus, valstybės institucijų ir visuomeninių vartotojų teisių gynimo organizacijų kompetenciją užtikrinant maisto saugą, taip pat reglamentuoja maisto tvarkymo subjektų ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojų ir tiekėjų pareigas ir atsakomybę⁴.</p> <p>Šiuo metu galiojančio Maisto įstatymo nuostatos suteikia galimybę maisto tvarkymo subjektams maistą, kuris neatitinka maisto srities ir kitų teisės aktų reikalavimų, tačiau yra saugus ir tinkamas vartoti, perduoti labdarai ir (ar) paramai⁵.</p> <p>Maisto įstatymo pakeitimu siūlomas reguliavimas užtikrintų maisto pardavėjų pareigą ir atsakomybę turėti sutartį su paramos gavėju ir taip paskatintų maisto tvarkymo subjektus, šiuo konkrečiu atveju – didelę rinkos galią turinčias</p>

⁴ 1 straipsnio 1 dalyje.

⁵ 4 straipsnio 4 dalyje.

		<p>nuostatos, susijusios su maisto švaistymo mažinimu ir maisto atliekų prevencija, nėra Maisto įstatymo reguliavimo</p> <p>sritis (tai nėra susiję su maisto sauga ar kokybe), o taip pat su šiuo įstatyme nurodytų kompetentingų institucijų įgaliojimais, funkcijomis ir kompetencijomis. Jeigu Nutarimo projekto rengėjų nuomone, yra būtina reglamentuoti ir kontroliuoti sutartinius ūkio subjektų santykius, VMVT nuomone, svarstyta Nutarimo projekte siūlomą reglamentavimą numatyti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, kuriame nustatyti atliekų prevencijos ir tvarkymo reikalavimai, atliekų tvarkymo sistemų organizavimo ir planavimo principai, reikalavimai atliekų turėtojams ir atliekų tvarkytojams, arba naujame specialiajame įstatyme.</p>	<p>mažmeninės prekybos įmonės, imtis aktyvesnių veiksmų siekiant atkreipti dėmesį į maisto atliekų problemą mažmeninės prekybos grandyje, išgelbėjant daugiau maisto nuo tapimo atliekomis ir taip prisidėti ne tik prie aplinkosauginės naudos sumažinus savo veikloje susidarantį maisto atliekų kiekį, bet ir socialinės problemos sprendimo, tai yra, perduoti maistą, tinkamą vartoti jo stokojančiai visuomenės daliai.</p> <p>Pažymėtina, kad Atliekų tvarkymo įstatymas nustato bendruosius atliekų prevencijos ir tvarkymo reikalavimus, jo objektas yra platesnis nei Maisto įstatymo, todėl reikalingas platesnis priemonių spektras užtikrinti tikslų pasiekimą. Atsižvelgiant į tai ir siekiant kompleksiško požiūrio į maisto atliekų problematiką siūlomas atitinkamas reguliavimas ir Atliekų tvarkymo įstatyme, kuris nėra tapatus Maisto įstatymui, o kaip tik jį papildantis.</p>
3.	Lietuvos prekybos įmonių asociacijos 2023-09-15 raštas Nr. 7-19	<p>Mūsų vertinimu, Nutarimo projekto 2 punkte siūloma Įstatymo projekte įtvirtinti pernelyg kazuistinį, nelankstų sutartinių santykių teisinį reglamentavimą, o būtent: kriterijus dėl maisto rūšių, jo perdavimo laiko ir būdų, taip pat nustatyti, kada turėtų būti teikiamas pasiūlymas labdaros ir (ar) paramos gavėjams, apibrėžtos išimtys (situacijos), kada labdaros ir (ar) paramos gavėjai gali atsisakyti priimti siūlomą maistą, o maisto tvarkymo subjektai galėtų atsisakyti teikti pasiūlymą <...> siūlome Nutarimo projekto 2 punktą panaikinti.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Laikantis iš konstitucinio teisinės valstybės principo kylančio reikalavimo įstatymų leidėjui paisyti iš Konstitucijos kylančios teisės aktų hierarchijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2055(2)“ projekto 1 p. siūlome numatyti išimtis, kada mažmeninės prekybos įmonė gali atsisakyti teikti labdarai ir (ar) paramai skirtą maistą, o paramos gavėjai atsisakyti priimti dėl šio maisto teikiamo pasiūlymo.</p>
4.	Lietuvos vaistinių asociacijos 2023-09-15 raštas Nr. 26	<p>Siūlome numatyti išimtį vaistinėms, jų parduodamoms vaistinių prekėms, kurios patenka į maisto produktų sąrašą, kad nebūtų numatyta pareiga, pasibaigus minimaliam</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Įstatymo projekte numatyti išimtį vaistinėms nėra tikslinga, nes siūlomas reguliavimas – nustatyti įpareigojimą didelę rinkos</p>

		tinkamumo vartoti terminui, siūlyti labdaros ir (ar) paramos gavėjams, nepriklausomai koks vaistinių prekybinis plotas.	galią turinčioms mažmeninės prekybos įmonėms sudaryti sutartis su paramos gavėjais dėl labdarai ir (ar) paramai skirto maisto perdavimo, vaistinėms nebus taikomas.
--	--	---	---
